

Wyrok z dnia 7 kwietnia 2009 r.

I PK 215/08

Nieważność umowy o pracę z członkiem zarządu spółki prawa handlowego z uwagi na jej zawarcie z naruszeniem art. 379 § 1 k.s.h. nie wyklucza późniejszego zawarcia umowy o pracę *per facta concludentia* na warunkach określonych w nieważnej umowie o pracę lub o treści innej niż wskazana w tej umowie.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Zbigniew Myszkowski, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2009 r. sprawy z powództwa Mirosława G. przeciwko C. SA z siedzibą w K. o wynagrodzenie za pracę, na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 2008 r. [...]

I. o d d a l i ł skargę kasacyjną;

II. zasądził od C. SA z siedzibą w K. na rzecz Mirosława G. kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Powód Mirosław G. domagał się zasądzenia od „O.” SA z siedzibą w O., poprzednika prawnego „C.” SA z siedzibą w K., kwoty 950.909 zł z ustawowymi odsetkami tytułem połowy równowartości wynagrodzenia podstawowego, które przysługiwałoby mu za okres od 9 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., opierając żądanie na postanowieniach porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę z dnia 8 stycznia 2007 r.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zgłaszając zarzut potrącenia z wierzytelności powoda wypłaconych na jego rzecz świadczeń w łącznej kwocie 1.119.986,84 zł, w tym z tytułu wynagrodzenia - 978.181,82 zł, ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy - 30.476,00 zł, opłaconych przez pracodawcę indywidualnych polis

ochrony życia i inwestycyjnych - 108.257,00 zł oraz zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenia społeczne - 3.072,02 zł.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2008 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim uwzględnił powództwo w całości, a rozstrzygnięcie oparte zostało na następujących ustaleniach. Powód w okresie od 1 lutego 1993 r. do 30 kwietnia 2003 r. pracował w P.C. G.B. Spółce z o.o. w W., ostatnio jako dyrektor generalny - prezes zarządu, od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2005 r. był zatrudniony w Dyrekcji Eksploatacji Cystern Spółce z o.o. w W. jako prezes zarządu - dyrektor generalny, a obecnie jest prezesem zarządu N. SA w W. Przedmiotem działalności pozwanej Spółki jest przede wszystkim produkcja, dystrybucja i sprzedaż płytek ceramicznych. W dniu 29 października 2005 r. dotychczasowy prezes zarządu pozwanej Spółki, Sławomir F. oddał się do dyspozycji rady nadzorczej. Z uwagi na spadek giełdowej wartości akcji Spółki o około 30% w listopadzie 2005 r., członkom rady nadzorczej zależało na jednoczesnym odwołaniu dotychczasowego prezesa zarządu i powołaniu kolejnego. Negocjacje z powodem w zakresie powołania na członka zarządu Spółki i warunków zatrudnienia prowadził Ryszard W., członek rady nadzorczej i komitetu wynagrodzeń, będącego organem doradczym i opiniotwórczym rady. Na posiedzeniu w dniu 8 listopada 2005 r. rada nadzorcza pozwanej Spółki odwołała Sławomira F. ze składu zarządu (uchwała [...]), upoważniła komitet wynagrodzeń do ustalenia warunków umowy określającej zasady wypłaty świadczeń związanych z ustaniem stosunku pracy dotychczasowego prezesa zarządu i upoważniła członka rady nadzorczej, Ryszarda W. do reprezentowania Spółki przy zawarciu tej umowy [...]. Na tym samym posiedzeniu Ryszard W. przedstawił kandydaturę powoda na prezesa zarządu, podając, że jego wynagrodzenie będzie o około 10% wyższe od wynagrodzenia dotychczasowego prezesa, a członkowie rady nadzorczej nie zadawali szczegółowych pytań dotyczących warunków wynagrodzenia nowego prezesa. Na posiedzeniu tym powód udzielał odpowiedzi na zadawane przez członków rady pytania dotyczące jego kwalifikacji oraz wizji przyszłości i rozwoju Spółki. W tym samym dniu uchwałą [...] rada nadzorcza powołała powoda do sprawowania funkcji prezesa zarządu oraz ustaliła dzień 1 stycznia 2006 r. jako termin rozpoczęcia przez niego realizacji obowiązków wynikających z umowy o pracę. Jednocześnie uchwałą [...] z tej samej daty w sprawie ustalenia warunków umowy o pracę z powodem rada nadzorcza upoważniła komitet wynagrodzeń do ustalenia warunków tej umowy oraz umowy o zakazie konkurencji (§ 1) oraz upoważniła Ry-

szarda W. do reprezentowania Spółki przy ich zawieraniu. Przed posiedzeniem rady Nadzorczej w dniu 8 listopada 2005 r. jej członkowie nie otrzymali projektów umów, jakie miały zostać zawarte z powodem. Umowę o pracę z powodem podpisał w imieniu pozwanej Spółki Ryszard W. Zgodnie z jej postanowieniami, powód został zatrudniony w charakterze prezesa Spółki, pełniącego jednocześnie funkcję prezesa zarządu i powierzono mu sprawowanie zarządu strategicznego i operacyjnego przez prowadzenie interesów Spółki. Wynagrodzenie powoda określono w umowie na 80.000 zł miesięcznie, a termin rozpoczęcia pracy - na 1 stycznia 2006 r. Umowa została zawarta na czas określony 3 lat - do 31 grudnia 2008 r., z możliwością jej rozwiązania bez wypowiedzenia przez pracodawcę z powodów określonych w art. 52 i 53 k.p. oraz w razie odwołania pracownika ze składu zarządu z powodów enumeratywnie wymienionych w umowie, a związanych z zawinionym działaniem na szkodę Spółki, zawinioną utratą możliwości sprawowania funkcji kierowniczych, podjęciem działalności konkurencyjnej bez zgody Spółki oraz odmową przekazania radzie nadzorczej informacji dotyczących sytuacji Spółki. W okresie zatrudnienia powód korzystał z urlopu wypoczynkowego, a od uzyskiwanego przez niego wynagrodzenia strona pozwana odprowadzała zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Umowa o pracę z poprzednikiem powoda została zawarta na czas określony od 14 października 2004 r. do dnia 31 października 2008 r., z możliwością wcześniejszego jej rozwiązania za dwutygodniowym wypowiedzeniem przez każdą ze stron, z miesięcznym wynagrodzeniem podstawowym w walucie polskiej w kwocie stanowiącej równowartość 11.000 USD brutto (obliczonym na podstawie średniego kursu dolara NBP obowiązującego w dniu zapłaty), premią kwartalną za wyniki w kwocie złotowego ekwiwalentu 20.000 USD brutto, oraz premią roczną za wykonanie budżetu w wysokości 20.000 USD brutto. W okresie od 1 listopada 2004 r. do 31 października 2005 r. średniomiesięczne wynagrodzenie Sławomira F. wynosiło 62.545,62 zł, od 1 stycznia 2005 r. do 8 listopada 2005 r. wynagrodzenie (wraz z premiami) wyniosło łącznie 1.302.000 zł, zaś w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2004 r. - 1.322.000 zł. Na podstawie porozumienia z 9 listopada 2005 r. w związku z rozwiązaniem umowy o pracę wypłacono mu kwoty brutto - 410.063,70 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, 491.425,53 zł tytułem odszkodowania za podleganie zakazowi konkurencji oraz kwotę 2.460.382,20 zł tytułem rekompensaty przewidzianej w umowie o pracę w związku z ustaniem stosun-

ku pracy. Wypłacone powodowi za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r. wynagrodzenie wyniosło łącznie 1.078.000 zł, a więc było ustalone na niższym poziomie od wynagrodzenia jego poprzednika.

W połowie 2006 r. główny akcjonariusz „O.” SA ogłosił decyzję o sprzedaży akcji Spółki. Do wezwania przystąpiła C. SA, której głównym akcjonariuszem był Michał S. Po jego spotkaniu z członkami zarządu „O.” SA uznano, że cena oferowana za akcje jest za niska. Opinia ta została oceniona negatywnie przez Michała S. Z tej przyczyny powód zamierzał złożyć rezygnację z pełnionej funkcji w grudniu 2006 r., jednak po rozmowach z członkami rady nadzorczej, Ryszardem W. i Zbigniewem P. ustalono, że powód zostanie odwołany z pełnionej funkcji na najbliższym posiedzeniu rady nadzorczej, bez potrzeby składania przez niego rezygnacji. Ponieważ zawarta z powodem umowa o pracę nie przewidywała możliwości wcześniejszego jej rozwiązania za wypowiedzeniem, wskazani członkowie rady wystąpili z propozycją kompromisu polegającego na podpisaniu porozumienia o rozwiązaniu umowy w dacie korespondującej z odwołaniem powoda, przy jednoczesnym wypłaceniu mu pełnej kwoty wynagrodzenia do upływu okresu, na jaki umowa ta została zawarta. Na wypłacenie pełnej kwoty wynagrodzenia nie zgodzili się członkowie rady nadzorczej pozwanej Spółki reprezentujący pracowników oraz (nieformalnie) Michał S. W związku z tym uzgodniono z powodem, że zostanie mu wypłacona połowa wysokości wynagrodzenia przysługującego za okres, do którego miała trwać umowa o pracę.

W trakcie posiedzenia rady nadzorczej, które odbyło się 8 stycznia 2007 r., jej członkowie dysponowali projektami porozumień, które miały zostać zawarte z odwoływanymi członkami zarządu, w tym z powodem, oraz uzyskali od Ryszarda W. zapewnienie, że nowy akcjonariusz zna i akceptuje warunki określone w tych projektach. Warunki porozumień o rozwiązaniu umów o pracę z odwoływanymi członkami zarządu były przedmiotem dyskusji podczas obrad rady nadzorczej w dniu 8 stycznia 2007 r., a jej członkowie zostali poinformowani przez przewodniczącego rady, Zbigniewa P., że powód wyraził zgodę na wypłatę na jego rzecz z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron kwoty równej połowie wynagrodzenia podstawowego przysługującego za okres od 9 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., tj. do końca okresu na jaki została zawarta umowa o pracę. Na posiedzeniu tym nie była poruszana kwestia ważności umowy o pracę powoda. Uchwałą [...] z dnia 8 stycznia 2007 r. rada nadzorcza odwołała powoda z funkcji prezesa - członka zarządu Spółki ze skutkiem na dzień 9 stycznia 2007 r., a uchwałą nr 40/2007 za-

twierdziła porozumienie o rozwiązaniu umowy o pracę zawartej z powodem w dniu 8 listopada 2005 r., mające na celu rozwiązanie tej umowy z dniem 8 stycznia 2007 r. oraz określające warunki, na których strony umowy uzgodniły jej rozwiązanie. Jednocześnie rada upoważniła jej przewodniczącego, Zbigniewa P. do podpisania w imieniu Spółki porozumienia stanowiącego załącznik do uchwały. W tej samej dacie zostało podpisane porozumienie, na mocy którego strony uzgodniły, że zawarta z powodem umowa o pracę zostaje rozwiązana z dniem 8 stycznia 2007 r., a Spółka wypłaci w dacie rozwiązania tej umowy na rzecz powoda jednorazowo (po potrąceniu należnych składek na ubezpieczenie społeczne i zaliczek na podatek dochodowy) kwoty: 950.909 zł tytułem połowy równowartości wynagrodzenia podstawowego, które przysługiwałoby powodowi za okres od 9 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., 30.476 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz 18.182 zł tytułem zaległego wynagrodzenia zasadniczego za okres od 1 do 8 stycznia 2007 r. W wykonaniu tego porozumienia pozwana Spółka wydała powodowi świadectwo pracy oraz wypłaciła określone w porozumieniu należności z tytułu wynagrodzenia za pracę i ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

W okresie rozpoczęcia przez powoda pełnienia funkcji prezesa zarządu sprzedaż asortymentu produkowanego przez Spółkę spadała, zalegały zapasy gotowych wyrobów, a przyrost zatrudnienia był nieadekwatny do zmniejszenia sprzedaży. W związku z tą sytuacją powód, po pierwsze, podjął decyzję o konieczności przeprowadzenia zwolnień grupowych, które objęły grupę 120 pracowników produkcyjnych i zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a po drugie, podjął działania zmierzające do zwiększenia sprzedaży produkowanego przez Spółkę asortymentu, między innymi poprzez rozbudowę zespołu sprzedaży oraz wprowadzenie nowych ekspozycji do punktów sprzedaży. Nienależyta realizacja przez kontrahenta zawartej pomiędzy pozwaną Spółką a J. Spółką z o.o. w W. ramowej umowy o współpracy, której przedmiotem były usługi logistyczne i marketingowe - doprowadziła do powstania po stronie pozwanej Spółki szkody w łącznej kwocie 947.260,50 zł. W 2006 r. doszło do pogorszenia się jakości wyrobów, powstawania braków i zaległości płatniczych (za wyjątkiem zobowiązań podatkowych i budżetowych). Spowodowane to było podjęciem przez członka zarządu - dyrektora do spraw produkcji, ze względów oszczędnościowych, decyzji o zakupie tańszych komponentów, półproduktów i części do maszyn oraz zmianą przez członka zarządu - dyrektora finansowego schematu zapłaty zobowiązań. W trakcie sprawowania

przez powoda funkcji prezesa zarządu członkowie rady nadzorczej nie zgłaszali zastrzeżeń do sposobu zarządzania przez niego Spółką. Za 2005 r. Spółka osiągnęła zysk w wysokości 24.673.000 zł, rok 2006 zamknął się stratą w kwocie 2.636.000 zł, a w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2007 r. Spółka uzyskała zysk w wysokości 619.000 zł. Bilans sporządzony na dzień 30 czerwca 2007 r. wykazał za okres od 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2007 r. zysk w wysokości 14.537.000 zł. Na dzień 8 stycznia 2007 r. Spółka prowadziła działalność produkcyjną, handlową i marketingową, zatrudniając 1.135 osób. W dniu 1 lipca 2007 r. nastąpiło rozdzielenie działalności prowadzonej w ramach „O.” SA w taki sposób, że „O. I” Spółka z o.o. w O. - podmiot w 100% zależny od „O.” SA - przejęła w trybie art. 23¹ k.p. pracowników produkcyjnych oraz część pracowników administracyjnych w celu prowadzenia działalności produkcyjnej płytek ceramicznych. Od tego czasu pozwana Spółka prowadzi jedynie działalność handlową i marketingową, oferując asortyment wyprodukowany w zakładach produkcyjnych „O. I” Spółce z o.o. Zatrudnienie w obu podmiotach na dzień 16 stycznia 2008 r. wynosiło 1.657 osób, przy czym w „O.” SA zatrudnionych jest 112 pracowników, zaś w „O. I” Spółce z o.o. - 1.545 pracowników. Wzrost zatrudnienia nastąpił od kwietnia 2007 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy uznał, że do zawarcia z powodem umowy o pracę w dniu 8 listopada 2005 r. doszło z naruszeniem art. 378 § 1 i art. 379 § 1 k.s.h., co powoduje jej bezwzględną nieważność na podstawie art. 58 k.c. Jednakże wypływające z tej umowy zobowiązania powstały w związku z dopuszczeniem powoda do pracy na stanowisku prezesa zarządu na wynikających z niej warunkach. Powołując się na poglądy wyrażone w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2003 r., I PK 633/02 oraz z dnia 25 maja 2005 r., I PK 249/04 Sąd Okręgowy wskazał, że umowa o pracę może zostać zawarta *per facta concludentia*, wyrażające się w faktycznym dopuszczeniu pracownika do świadczenia pracy. Dopuszczenie do pracy, wykonywanie umowy o pracę oraz pozostawanie w świadomości podmiotów, wymienionych w art. 379 k.s.h., że członek zarządu wykonuje swoje obowiązki w charakterze pracownika, prowadzi do nawiązania stosunku pracy. Powód został dopuszczony do pracy, wykonywał pracę zgodnie z treścią umowy z dnia 8 listopada 2005 r., a pozwana Spółka wypłacała mu umówione wynagrodzenie, zgłosiła go do ubezpieczenia społecznego, odprowadzała składki na to ubezpieczenie, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, udzielała urlopu wypoczynkowego, po rozwiązaniu umowy o pracę wydała świadectwo pracy, wypłaciła ekwi-

walent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za dni przepracowane w styczniu 2007 r. Za istotną dla oceny istnienia między stronami stosunku pracy Sąd Okręgowy uznał okoliczność, że w uchwale [...] powołującej powoda do sprawowania funkcji prezesa zarządu rada nadzorcza jednoznacznie wskazała, iż będzie on wykonywał swoje obowiązki na podstawie umowy o pracę obowiązującej od dnia 1 stycznia 2006 r., a uchwałą [...] upoważniła swojego członka do zawarcia tej umowy. Wskazuje to na złożenie przez radę nadzorczą, jako organ upoważniony - oświadczenia woli o zamiarze zawarcia z powodem umowy o pracę, a ważność zawartej umowy i skuteczność związania nią stron nie była nigdy przez radę kwestionowana. Wręcz przeciwnie, jej członkowie podjęli starania odnoszące się do ustalenia warunków rozwiązania tej umowy, akceptując jednogłośnie treść porozumienia w trybie przewidzianym w art. 379 § 1 k.s.h.

W ocenie Sądu Okręgowego, w sytuacji faktycznego wykonywania umowy o pracę bezpodstawny jest zarzut potrącenia (art. 498 § 1 k.p.c.) zrealizowanych na rzecz powoda i wynikających ze stosunku pracy zobowiązań w łącznej kwocie 1.119.986,84 zł, a także zarzut sprzeczności żądania powoda z zasadami współżycia społecznego. W tym zakresie Sąd Okręgowy wskazał, że jedną z immanentnych cech stosunku pracy jest zasada ryzyka pracodawcy. W chwili objęcia przez powoda stanowiska prezesa zarządu, sytuacja pozwanej Spółki na rynku była zła, co spowodowane było spadającą sprzedażą. Zatem na powodzie spoczywało podstawowe zadanie poprawy tej sytuacji i do jego realizacji zmierzały podejmowane przez powoda działania - zawarcie umowy ze Spółką J. zatrudnienie kilkunastu nowych pracowników na stanowiskach specjalistów, zakup samochodów służbowych dla przedstawicieli handlowych, zwolnienia grupowe. Nie sposób przy tym przerzucać na powoda skutków uchybień czy zaniedbań, jakich dopuścił się w wykonaniu umowy kontrahent - spółka J. Powód informował o podejmowanych działaniach związanych z wprowadzeniem nowych kolekcji, zwiększeniem sił sprzedaży, zwolnieniami grupowymi, wynikającym z tego zmniejszeniem wyniku finansowego Spółki za 2006 r. radę nadzorczą, która nigdy nie wyrażała dezaprobaty dla poczynań zarządu, ani nie kwestionowała podejmowanych przez niego działań. Natomiast porównanie wysokości dochodzonego przez powoda świadczenia z rekompensatą wypłaconą jego poprzednikowi nie pozwala na przyjęcie, że jest ono nadmiernie wygórowane.

Wyrokiem z dnia 31 lipca 2008 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację strony pozwanej od powyższego wyroku, dzieląc poczynione ustalenia i dokona-

ną przez Sąd pierwszej instancji ocenę prawną co do nieważności umowy o pracę z dnia 8 listopada 2005 r. oraz związania stron - *per facta concludentia* - określonymi w tej umowie warunkami w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 8 stycznia 2007 r. Warunki te nie były przez radę nadzorczą kwestionowane, w szczególności przy wyrażaniu akceptacji dla treści porozumienia w przedmiocie warunków, w tym także finansowych, rozwiązania z powodem umowy o pracę. W ocenie Sądu Apelacyjnego, zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wolą rady nadzorczej było zatrudnienie powoda na podstawie umowy o pracę, a w świadomości członków tego organu pozostawało, że powód wykonuje swoje obowiązki na podstawie takiej umowy. W konsekwencji wypłacone powodowi w wymienionym wyżej okresie wynagrodzenie i świadczenia związane z pracą nie są świadczeniami nienależnymi i nie podlegają potrąceniu.

Za niezasadny uznał Sąd Apelacyjny zarzut sprzeczności roszczenia powoda z zasadami współżycia społecznego, wskazując, że strona pozwana nie wykazała, iż zawarte przez powoda umowy z firmami doradczymi były dla Spółki niekorzystne, ich zawarcie nie leżało w jej interesie, zamówione usługi nie zostały wykonane, ewentualny błąd w wyborze firmy J. do wykonania usług został zawiniony przez powoda lub aby powód dopuścił się zaniedbań czy zawinionego błędu przy obsadzie stanowisk menadżerskich w Spółce. Kwestionowanie wiedzy i staranności w działaniu powoda wyłącznie w oparciu o wynik finansowy za 2007 r., bez uwzględnienia działań podjętych przez niego w 2006 r. oraz ciągłości działalności Spółki, jest nieuprawnione. Powód obejmował zarządzanie Spółką w czasie, gdy borykała się ona z problemem spadającej sprzedaży, przy zaleganiu zapasów wyrobów gotowych i nieadekwatnym do sprzedaży przyroście zatrudnienia, a podejmowane przez niego działania, w tym w zakresie zwolnień części pracowników, miały na celu zwiększenie jej konkurencyjności kosztem słabszego wyniku finansowego za 2006 r. i mogły przynieść spodziewany efekt w dłuższym okresie czasu. Członkowie rady nadzorczej nie zgłaszali uwag co do sposobu, w jaki powód kieruje Spółką, a jego odwołanie z funkcji prezesa zarządu i rozwiązanie umowy o pracę nie nastąpiło z uwagi na negatywną ocenę przez organy Spółki podejmowanych przez niego decyzji lub działań czy też ujemny wynik finansowy za 2006 r., ale ze względu na zmiany własnościowe (nabycie 48,42% akcji przez C. SA) i związane z nimi dążenie do powołania na stanowisko prezesa zarządu osoby rekomendowanej przez nowego znaczącego akcjonariusza, co wynika jednoznacznie z treści protokołu posiedzenia rady nadzorczej z

dnia 8 stycznia 2007 r. W konsekwencji nie można obciążać powoda odpowiedzialnością za ujemny wynik finansowy pozwanej Spółki w 2006 r., skoro nie wykazała ona winy powoda przy podejmowaniu określonych decyzji, działań czy zaniechań. Działalność gospodarcza obciążona jest ryzykiem, a podejmowane w jej ramach przez członka zarządu w dobrej wierze i w interesie spółki decyzje w przedmiocie określonego działania lub jego zaniechania obciążone są ryzykiem niepowodzenia bądź odłożenia w czasie ich skutków. Podejmowanie takich decyzji nie może być uznane za naruszenie zasad współzycia społecznego, choćby ostatecznie ich rezultaty okazały się niezadowolające. Strona pozwana nie wykazała, aby wskutek zawnionego działania powoda lub jego zaniedbań w nadzorze nad mieniem Spółki powstał ujemny wynik finansowy za rok 2006, albo że wskutek nienależytego wykonywania przez powoda obowiązków pracowniczych doszło do poniesienia przez Spółkę szkody majątkowej. Powoływany przez stronę pozwaną przepis art. 483 k.s.h. reguluje zagadnienie odpowiedzialności członka zarządu wobec spółki za szkodę wyrządzoną zawnionym działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu, wyrównania której można dochodzić w odrębnym postępowaniu.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku strona pozwana zarzuciła: I. naruszenie prawa materialnego polegające na: 1) błędnej wykładni i niezastosowaniu art. 39 § 1 k.c. w związku z art. 58 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 60 k.c. w związku z art. 65 § 1 k.c. w związku z art. 38 k.c. w związku z art. 5 k.c. w związku z art. 368 § 1 k.s.h. w związku z art. 379 § 1 k.s.h. w związku z art. 388 § 1 k.s.h. w związku z art. 390 § 1 k.s.h. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 29 § 1 pkt 1-5 k.p. w związku z art. 8 k.p. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.; 2) błędnej wykładni i niezastosowaniu art. 368 § 1 i 4 k.s.h. w związku z art. 38 k.c. w związku z art. 5 k.c. w związku z art. 39 § 1 k.c. w związku z art. 58 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 2 k.s.h. w związku z art. 379 § 1 k.s.h. w związku z art. 388 § 1 k.s.h. w związku z art. 390 § 1 k.s.h. oraz art. 405 k.c. w związku z art. 410 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 2 k.s.h. w związku z art. 368 § 1 i 4 k.s.h. w związku z art. 498 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 499 k.c. w związku z art. 2 k.s.h. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.; 3) błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu art. 483 § 2 k.s.h. w związku z art. 355 § 2 k.c. w związku z art. 5 k.c. w związku z art. 2 k.s.h. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.; II. naruszenie przepisów postępowania, to jest: 1) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 7 Konstytucji w związku z art. 2 Konstytucji w związku z art. 87 ust. 1

Konstytucji RP, poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku i nieprzytoczenie przepisów, na podstawie których Sąd drugiej instancji uznał, że doszło w sposób do- rozumiany do zawarcia umowy o pracę z powodem na wszystkich warunkach okre- ślonych w nieważnej umowie z dnia 8 listopada 2005 r., oraz że ważne jest oparte o postanowienia tej umowy porozumienie z dnia 8 stycznia 2007 r.; 2) art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., poprzez nierozważenie podniesio- nych w apelacji zarzutów, pominięcie znacznej części zgromadzonych dowodów, brak ich wszechstronnego rozważenia oraz dokonanie dowolnej oceny zebranego materiału, co doprowadziło do błędnego i niepełnego ustalenia podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku i oparcie wyroku o ustalenia faktyczne sprzeczne z zebrany- m materiałem oraz o nieistniejące ustalenia faktyczne; 3) art. 231 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. w związku z art. 232 k.p.c. zdanie drugie w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 382 w związku z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., poprzez przyjęcie do- mniemań faktycznych w miejsce możliwego do przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków, polegających na uznaniu w drodze domniemania faktycznego, że człon- kowie rady nadzorczej znali wszystkie postanowienia zawartej z powodem umowy o pracę z dnia 8 listopada 2005 r.; 4) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 381 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., poprzez oddalenie jako spóźnionego wniosku dowodowego strony pozwanej w postaci dowodu z zeznań świadków na okoliczność odmowy podania członkom rady nadzorczej na posiedzeniu we wrześniu 2006 r. za- sad wynagradzania członków zarządu, w tym powoda; 5) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., poprzez niezgodność i sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego oraz brak jego wszechstronnego rozważenia, pominięcie wielu istotnych dowodów, fragmentaryczne rozważenie ze- branego materiału dowodowego oraz jego dowolną ocenę.

Pismem z dnia 19 listopada 2008 r. skarżący uzupełnił skargę kasacyjną o zarzuty: I. naruszenia prawa materialnego polegające na błędnej wykładni i niezasto- sowaniu przepisów: 1) art. 39 § 1 k.c. w związku z art. 58 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 60 k.c. w związku z art. 65 § 1 k.c. w związku z art. 38 k.c. w związku z art. 5 k.c. w związku z art. 2 k.s.h. w związku z art. 368 § 1 k.s.h. w związku z art. 379 § 1 k.s.h. w związku z art. 388 § 1 k.s.h. w związku z art. 390 § 1 k.s.h. w związku art. 300 k.p.

w związku z art. 29 § 1 pkt 1-5 k.p. w związku z art. 8 k.p. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. i art. 6 k.c., poprzez błędne uznanie, że porozumienie o rozwiązaniu umowy o pracę zawarte w dniu 8 stycznia 2007 r. z powodem, jako oparte o ważną umowę o pracę jest skuteczne i jako takie może być podstawą prawną zasądzenia dochodzonej przez powoda kwoty, podczas gdy umowa o pracę z dnia 8 listopada 2005 r. nigdy nie została zawarta w sposób skuteczny wobec braku wiedzy członków rady nadzorczej przez cały okres pełnienia przez powoda funkcji prezesa zarządu o jej istotnych postanowieniach, w tym o wysokości wynagrodzenia, co powoduje, że zawarte porozumienie „jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego w postaci uczciwości i rzetelności i jako takie jest bezwzględnie nieważne”; 2) art. 5 k.c. w związku z art. 2 k.s.h. w związku z art. 8 k.p. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 32 ust. 1 i art. 2 Konstytucji RP, polegające na mylnym uznaniu, że do oceny roszczeń prezesa publicznej spółki akcyjnej nie stosuje się zasad współżycia społecznego „w postaci godziwości, uczciwości i sprawiedliwości”; II. naruszenia przepisów postępowania, to jest art. 227 k.p.c. w związku z art. 236 k.p.c. w związku z art. 381 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., poprzez oddalenie jako spóźnionego wniosku dowodowego w przedmiocie przesłuchania świadków na okoliczność odmowy podania członkom rady nadzorczej na jej posiedzeniu we wrześniu 2006 r. informacji na temat zasad i wysokości wynagrodzenia powoda i pozostałych członków zarządu Spółki, a tym samym pominięcie istotnego dowodu, z którego wynikało, że członkowie rady nigdy nie poznali istotnych postanowień umowy z dnia 8 stycznia 2005 r., a tym samym umowa ta nigdy nie została zawarta w sposób dorozumiany, a porozumienie z dnia 8 stycznia 2007 r., którego podstawę stanowiła bezwzględnie nieważna umowa, również było bezwzględnie nieważne.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie także w całości poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, względnie o uchylenie zaskarżonych wyroków i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów. Zgodnie z art. 379 § 1 k.s.h., w umowie między spółką a członkiem zarządu, jak również w sporze z nim, spółkę reprezentuje rada nadzorcza albo pełnomocnik powołany uchwałą walnego zgromadzenia. Przepis ten jednoznacznie określa sytuacje, w których obowiązuje zasada szczególnej reprezentacji spółki i odnosi się wprost do osoby pełniącej funkcję członka zarządu, a więc znajduje zastosowanie do wszelkich czynności prawnych podejmowanych w imieniu spółki wobec takiej osoby. Wykładnia językowa art. 379 § 1 k.s.h. wskazuje, że posłużenie się w nim przez ustawodawcę określeniem „w umowie” oznacza, że rada nadzorcza posiada kompetencje do reprezentowania spółki akcyjnej nie tylko przy zawieraniu umów z członkiem jej zarządu, ale także przy dokonywaniu wszelkich czynności prawnych w stosunkach umownych z członkiem zarządu, w tym przy jednostronnej zmianie warunków umowy o pracę, jej rozwiązaniu za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia oraz zawarciu porozumienia w sprawie rozwiązania umowy. Taka interpretacja wynika również z funkcji jaką pełni art. 379 § 1 k.s.h., ustanawiając dla rady nadzorczej szczególny rodzaj uprawnień w zakresie reprezentacji spółki akcyjnej w czynnościach prawnych z członkiem jej zarządu. Przepis ten służy bowiem ochronie interesów spółki, akcjonariuszy i wierzycieli przed niekorzystnym rozporządzaniem majątkiem spółki w drodze umów pomiędzy spółką a członkami zarządu. Chodzi w nim o wyeliminowanie sytuacji, w której dochodziłoby do konfliktu interesów spółki i osoby fizycznej pełniącej funkcję członka jej zarządu, będącej drugą stroną zawieranej przez spółkę umowy. Sens takiego uregulowania jest jasny, gdyż zapobiega ono działaniu na szkodę spółki, poprzez wyłączenie możliwości jej reprezentowania przez zarząd w przypadkach zawierania i rozwiązywania umów z takimi osobami, ustanawiania warunków umów oraz ich zmiany. Z art. 390 § 1 k.s.h. wynika zasada kolegialnego działania rady nadzorczej, której wola i wiedza wyrażana jest generalnie przez podjęcie uchwały. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie (por. między innymi wyroki z dnia 23 września 2004 r., I PK 501/03, OSNP 2005 nr 4, poz. 56; z dnia 4 lipca 2007 r., I PK 12/07, Lex nr 332289; z dnia 4 grudnia 2008 r., II PK 134/08, niepublikowany), że z art. 379 § 1 k.s.h. wynika kompetencja rady nadzorczej *in corpore* (jako ciała kolegialnego) do reprezentowania spółki przy dokonywaniu wszelkich czynności prawnych w stosunkach umownych z członkami zarządu. Kolegialność działania rady nadzorczej może być urzeczywistniona na dwa sposoby - przez podpisanie przez

wszystkich członków rady umowy lub oświadczenia bądź porozumienia o jej rozwiązaniu (w takim przypadku nie jest konieczne podjęcie uchwały przez radę) albo poprzez podjęcie przez radę uchwały w przedmiocie akceptacji umowy lub jej rozwiązania i warunków, na jakich ma to nastąpić, z jednoczesnym udzieleniem określone-
mu członkowi (członkom) rady upoważnienia do podpisania w jej imieniu umowy lub pisma bądź porozumienia rozwiązującego umowę. Uchwała taka stanowi bowiem jednoznaczny wyraz kolegiального stanowiska rady nadzorczej i spełnia wynikający z art. 379 § 1 k.s.h. cel, jakim jest ocena stosunku umownego członka zarządu spółki przez jej radę nadzorczą *in corpore*. Cel ten zostanie zrealizowany zarówno w przypadku, gdy rada nadzorcza w całości (bez uprzedniej uchwały) podpisze umowę z członkiem zarządu lub oświadczenie (porozumienie) o jej rozwiązaniu, jak i wtedy, gdy podejmie uchwałę w tym przedmiocie, udzielając swojemu członkowi (członkom) upoważnienia do dokonania wyłącznie technicznej czynności podpisania oświadczenia o treści wynikającej z uchwały rady nadzorczej.

Skarga kasacyjna została w pierwszym rzędzie oparta na koncepcji, że nie mogło dojść do zawarcia z powodem umowy o pracę *per facta concludentia*, w szczególności na warunkach określonych w nieważnej umowie z dnia 8 listopada 2005 r., co w ocenie skarżącego powoduje nieważność porozumienia z dnia 8 stycznia 2007 r. w sprawie rozwiązania łączącego strony stosunku pracy. Koncepcja ta nie jest trafna, aczkolwiek istotnie umowa o pracę z dnia 8 listopada 2005 r. była nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. jako zawarta z naruszeniem bezwzględnie obowiązującego art. 379 § 1 k.s.h. Nie jest bowiem kwestionowane, że pomimo iż rada nadzorcza w uchwale z dnia 8 listopada 2005 r. złożyła oświadczenie woli dotyczące zatrudnienia powoda na podstawie umowy o pracę, to bez dotkniętych nieważnością postanowień umowy w zakresie ustalenia jego warunków pracy i płacy przez nieuprawniony organ, umowa ta nie zostałaby zawarta (art. 58 § 3 k.c.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że umowa o pracę z członkiem zarządu spółki kapitałowej zawarta z naruszeniem art. 379 § 1 k.s.h. nie może zostać konwalidowana, choćby później nawet została potwierdzona przez radę nadzorczą, gdyż art. 103 k.c. nie ma zastosowania do sytuacji określonej w art. 39 k.c. gdy spółka jest reprezentowana przez nieuprawniony organ. Jednakże nawiązanie stosunku pracy wymagające zgodnego oświadczenia woli pracodawcy i pracownika (art. 11 k.p.) może nastąpić nie tylko przez wyraźne i ujęte w formie pisemnej

oświadczenia woli jak tego wymagają przepisy (art. 29 k.p.), ale także przez złożenie oświadczeń dorozumianych, wynikających z zachowania stron. Takie dorozumiane zawarcie umowy o pracę istnieje zwykle wówczas, gdy pracodawca dopuszcza pracownika do pracy i płaci mu wynagrodzenie. Nieważność umowy o pracę z członkiem zarządu spółki kapitałowej nie tworzy zobowiązań stron w momencie jej zawarcia, nie wyklucza to jednak późniejszego zawarcia umowy o pracę *per facta concludentia*, jeżeli pracownik został dopuszczony do pracy, wykonywał ją zgodnie z treścią umowy, a spółka uznawała go za pracownika (por. między innymi wyroki z dnia 7 stycznia 2000 r., I PKN 404/99, OSNAPiUS 2001 nr 10, poz. 347; z dnia 5 listopada 2003 r., I PK 633/02, OSNP 2004 nr 20, poz. 346; z dnia 6 października 2004 r., I PK 488/03, OSNP 2005 nr 10, poz. 145 i orzeczenia tam powołane). Nie jest również wykluczone uznanie, że pomimo nieważności umowy później został nawiązany konkludentnie stosunek pracy o treści innej niż wskazana w nieważnej umowie, np. co do zakresu zobowiązania pracodawcy z tytułu wynagrodzenia za pracę, jeżeli brak jest podstawy do przyjęcia domniemania zgody rady nadzorczej w tej kwestii (por. wyroki z dnia 5 listopada 2003 r., I PK 23/03, niepublikowany i z dnia 18 czerwca 2007 r., II PK 341/06, Monitor Prawa Pracy 2007 nr 12, poz. 647).

Nie budzi wątpliwości, że uchwałą z dnia 8 stycznia 2005 r. rada nadzorcza, powołując powoda na prezesa zarządu pozwanej Spółki, wyraziła wolę, aby wykonywał on swoje obowiązki poczynając od dnia 1 stycznia 2006 r. w ramach umowy o pracę, a niekwestionowane ustalenia faktyczne sprawy wskazują, że powód od wskazanej daty umówioną pracę wykonywał i był przez pozwaną Spółkę (i zgodnie z ważnie wyrażoną w uchwale wolą rady nadzorczej) traktowany jak pracownik ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami. Pozwala to na przyjęcie trafności oceny Sądu drugiej instancji, iż doszło do nawiązania stosunku pracy, a tym samym co do zasady nie mogą być uznane za nienależne wynikające z tego stosunku i wypłacone powodowi świadczenia (art. 405 w związku z art. 410 k.c.). Co najwyżej mogłaby budzić wątpliwości kwestia czy przez wykonanie umowy o pracę poprzez wypłatę powodowi wynagrodzenia zostało ono określone między stronami w wysokości ustalonej w nieważnej umowie, czy też w innej wysokości, a to wobec braku w tym zakresie uchwały rady nadzorczej jako uprawnionego organu oraz wiedzy wszystkich jej członków. Kwestia ta utraciła jednak swoje znaczenie w świetle treści porozumienia z dnia 8 stycznia 2007 r. Skarżący nie kwestionuje dokonanej przez Sądy obu instancji oceny, że rada nadzorcza strony pozwanej podjęła w sposób ważny

uchwały o odwołaniu powoda z funkcji prezesa zarządu z dniem 9 stycznia 2007 r. oraz o rozwiązaniu z nim umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem 8 stycznia 2007 r. na warunkach określonych w zaakceptowanym (zatwierdzonym) przez radę porozumieniu z tej samej daty, z równoczesnym upoważnieniem jej przewodniczącego do złożenia oświadczenia o treści wynikającej z uchwały. W takiej sytuacji podpisanie przez przewodniczącego rady nadzorczej porozumienia w sprawie rozwiązania łączącego strony stosunku pracy było w istocie jedynie czynnością techniczną, wykonującą uchwałę rady działającej w tym zakresie *in corpore* i nienaruszającą art. 379 § 1 k.s.h. Zaaprobowane przez radę nadzorczą warunki porozumienia obejmowały wypłatę na rzecz powoda wynagrodzenia za pracę za styczeń 2007 r., ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz połowy wynagrodzenia podstawowego jakie przysługiwałoby powodowi do daty ustania stosunku pracy z upływem okresu na jaki umowa o pracę została zawarta, to jest od 9 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. - we wszystkich przypadkach ze wskazaniem kwot należnych powodowi z powyższych tytułów. Oznacza to trafność stanowiska Sądu drugiej instancji, że najpóźniej w dacie 8 stycznia 2007 r. rada nadzorcza powzięła wiadomość co do wypłacanego powodowi wynagrodzenia za pracę i - podejmując stosowną uchwałę - wyraziła aprobatę dla wysokości tego wynagrodzenia, a w konsekwencji wolę respektowania, i to bez żadnych zastrzeżeń, postanowień nieważnej umowy z dnia 8 listopada 2005 r. Zresztą pozwana Spółka częściowo wywiązała się z zobowiązań wynikających z porozumienia z dnia 8 stycznia 2007 r. przez wydanie powodowi świadectwa pracy o określonej treści oraz wypłatę ustalonych w porozumieniu należności z tytułu wynagrodzenia za pracę za styczeń 2007 r. i ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Wola rady nadzorczej co do pracowniczej podstawy wykonywania obowiązków przez powoda oraz jej świadoma i pełna akceptacja dla warunków tego zatrudnienia i jego ustania powoduje niezasadność podnoszonego przez skarżącego zarzutu nieważności porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę z jednej strony - z uwagi na niemożność nawiązania przez strony stosunku pracy w sposób dorozumiany i w konsekwencji oparcie porozumienia o bezwzględnie nieważną czynność prawną (art. 58 § 1 k.c.) oraz z drugiej strony - ze względu na sprzeczność porozumienia z zasadami współżycia społecznego, którą skarżący upatruje we wprowadzeniu w błąd członków rady nadzorczej co do wysokości ustalonego powodowi wynagrodzenia (art. 58 § 2 k.c.).

Niezasadne są również zarzuty odnoszące się do sprzeczności dochodzenia przez powoda spornej należności z zasadami współżycia społecznego „w postaci godziwości, uczciwości i sprawiedliwości”. Sąd drugiej instancji w żadnym razie nie uznał, że zasady te nie znajdują zastosowania „do oceny roszczeń prezesa publicznej spółki akcyjnej” (zresztą twierdzenie o takim statusie własnościowym strony pozwanej pozostaje poza poczynionymi w sprawie ustaleniami i nie zostało przez skarżącego wykazane), ale stwierdził, iż stan faktyczny sprawy nie wskazuje na okoliczności pozwalające na uznanie zgłoszonego przez powoda żądania za nadużycie prawa (art. 8 k.p.). Stanowisku temu trudno odmówić słuszności, gdy się uwzględni, że z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, iż w momencie obejmowania przez powoda stanowiska prezesa zarządu pozwanej Spółki wartość jej akcji i sprzedaż produkcji spadała przy wysokim zatrudnieniu i zaleganiu produktów w magazynach, kwalifikacje zawodowe powoda i przedstawione przez niego plany poprawy sytuacji Spółki i jej rozwoju zostały uznane przez radę nadzorczą za wystarczające dla powołania go na stanowisko prezesa zarządu, rada nigdy nie oceniała negatywnie i nie kwestionowała podejmowanych przez powoda decyzji, skutki podjętych przez powoda działań miały długofalowy charakter i - przy założeniu ujemnego wyniku finansowego za 2006 r. - mogły przynieść pozytywne rezultaty dopiero po upływie dłuższego okresu czasu, a odwołanie powoda z funkcji prezesa zarządu Spółki związane było wyłącznie ze zmianą głównego akcjonariusza. Ustalenia te stanowiły podstawę trafnej oceny, że praca powoda była pozytywnie oceniana przez radę nadzorczą, która - mając przecież możliwość przeciwdziałania ewentualnie niegospodarnym działaniom powoda - nie skorzystała z prawa odwołania go z tej przyczyny (art. 368 § 4 i art. 370 § 1 k.s.h.) ani nie podjęła działań zmierzających do dochodzenia odszkodowania w przypadku wystąpienia okoliczności wskazanych w art. 483 k.s.h. W wyroku z dnia 11 maja 2005 r., III PK 27/05 (OSNP 2006 nr 9-10, poz. 141), Sąd Najwyższy stwierdził, że rolą sądu pracy nie jest ocena czy niepubliczna spółka prawa handlowego nie płaci pracownikom zbyt wysokich wynagrodzeń lub innych świadczeń. Jeżeli spółka działająca przez uprawniony organ przyznaje pracownikowi wysokie świadczenia, to należy przyjąć, że praca tego pracownika jest tyle warta dla spółki. Nawet przyznanie pracownikowi świadczenia nienależnie wysokiego z reguły nie powinno być przyczyną odmowy jego zasądzenia, gdyż wymaga tego bezpieczeństwo obrotu. W pierwszym rzędzie do dbałości o interesy spółki obowiązana jest osoba lub organ zawie-

rający umowę w jej imieniu a nie pracownik. Skład Sądu Najwyższego rozpoznający niniejszą skargę kasacyjną w pełni zaprezentowany pogląd podziela.

W świetle powyższych rozważań za pozbawione uzasadnionych podstaw musiały być uznane podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia przepisów postępowania, które skarżący upatruje w uchybieniach procesowych Sądu drugiej instancji prowadzących do błędnych ustaleń co do dorozumianego zawarcia umowy o pracę z powodem na warunkach określonych w nieważnej umowie z dnia 8 listopada 2005 r., a w konsekwencji ważności porozumienia z dnia 8 stycznia 2007 r. i okoliczności wskazujących na nadużycie prawa przez powoda oraz nierozpoznania lub nienależytego rozpoznania wniosków dowodowych i zarzutów apelacyjnych w tym zakresie (art. 231, art. 227 w związku z art. 232 zdanie drugie, art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1, art. 378 § 1, art. 381 i art. 382 k.p.c., powoływane w związku z art. 233 § 1 k.p.c.). Sąd drugiej instancji szczegółowo ustosunkował się do kwestii wskazanych przez skarżącego, którego zarzuty w istocie sprowadzają się do zaprezentowania własnej odmiennej oceny faktycznej i prawnej. Natomiast zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów, do której do sfery wprost odnosi się art. 233 § 1 k.p.c., nie mogą być podstawą skargi kasacyjnej stosownie do art. 393³ § 3 k.p.c.

Z tych względów skarga kasacyjna podlega oddaleniu z mocy art. 398¹⁴ k.p.c.

=====